

INFORMACJA DODATKOWA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W BRAŃSKU

ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2019 DO 31 GRUDNIA 2019 ROKU.

I. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Bank Spółdzielczy w Brańsku z siedzibą w Brańsku przy ulicy Kościuszki 2A został wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000027495.

Zgodnie z udzielonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego zezwoleniami i Statutem przedmiot działania Banku obejmuje następujące czynności:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- udzielanie pożyczek pieniężnych,
- operacje czekowe i wekslowe,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych.

Bank wykonuje również następujące czynności:

- obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- dokonuje obrotu papierami wartościowymi,
- dokonuje, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- nabywa i zbywa nieruchomości,
- świadczy usługi finansowe w zakresie działalności akwizycyjnej na rzecz funduszy emerytalnych, pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczeniowych, przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.
- pośredniczy w zawieraniu umów w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych.

2. Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku.
3. W bieżącym roku obrotowym w skład Banku nie wchodziły wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe. Bank nie jest więc zobowiązany do sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.
4. Sprawozdanie finansowe sporządzono przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Bank w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank.
5. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie nastąpiło połączenie Banku z innym bankiem.
6. Bank stosuje zasady (politykę) rachunkowości wprowadzone uchwałą Zarządu Nr 14/2018 z dnia 15.06.2018r, w tym metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania przychodów i kosztów, zgodne z ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 351 z późn. zm.) oraz z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku poz. 957), w tym:

6.1 zasady ujmowania w kapitale własnym skutków wyceny pozycji bilansowych:

W kapitale własnym ujmowane są skutki wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych przez Bank jako dostępne do sprzedaży - wyceniane wg aktualnej wartości godziwej - rynkowej i dotyczy tych papierów, które są notowane na rynku regulowanym,

6.2 nieruchomości zaliczane do inwestycji

- wyceniane według ceny rynkowej zgodnie z art. 28 ustawy o rachunkowości

6.3 zasady ustalania wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, z podziałem na poszczególne rodzaje tych aktywów i zobowiązań:

Poza wymienionymi aktywami w punkcie 6.1 Bank nie wycenia innych pozycji wg wartości godziwej.

6.4 przyjęte zasady rachunkowości zabezpieczeń, w tym odnoszące się do prognozowanych transakcji:

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

6.5 zasady spisywania należności:

Spisywanie ekspozycji kredytowych następuje w ciężar rezerw celowych, natomiast innych należności w ciężar odpisów aktualizujących ich wartość, w przypadku braku rezerwy odpisanie należności następuje w pozostałe koszty operacyjne.

7. W okresie, za który sporządzono sprawozdanie finansowe nie dokonano zmian zasad (polityki) rachunkowości i metod wyceny, wywierających istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

8. W stosunku do poprzedniego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany sposobu sporządzania sprawozdania finansowego.

W 2018r. w bilansie, w prezentacji należności od sektora niefinansowego, zostały zamienione wiersze dotyczące należności w rachunku bieżącym i terminowe.

Stan na 31-12-2018	BYŁO	POWINNO BYĆ
Należności od sektora niefinansowego	389.035.218,90	389.035.218,90
1. W rachunku bieżącym	348.683.643,85	40.351.575,05
2. Terminowe	40.351.575,05	348.683.643,85

9. W Banku nie wystąpiły korekty sprawozdania finansowego z tytułu błędów.

10. Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia, które nie zostały uwzględnione w innych częściach sprawozdania finansowego.

11. Nie wystąpiły znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2019 r

12. Wynagrodzenie należne wynikające z umowy podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Banku:

12.1 wynagrodzenie należne za badanie sprawozdania finansowego Banku za rok 2019 zgodnie z umową wynosi 30.000,00 zł netto.

12.2. inne usługi poświadczające – nie wystąpiły

12.3. usługi doradztwa podatkowego – nie wystąpiły

12.4 pozostałe usługi – nie wystąpiły

Ewa Charyton

(imię, nazwisko i podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych)

GLÓWNY KSIĘGOWY
Banku Spółdzielczego
Ewa Charyton

PREZES ZARZĄDU BS
Prezes Zarządu

Stanisław Bachurek
Wiceprezes Zarządu

WICEPREZES ZARZĄDU BS
Wiceprezes Zarządu

Ewa Maria Zajkowska

Zarząd Banku Spółdzielczego w Brańsku

STANISŁAW BACHUREK

EWA MARIA ZAJKOWSKA

ANDRZEJ PORZEZIŃSKI

WICEPREZES ZARZĄDU BS

Andrzej Porzeziński

Brańsk, dnia 28.02. 2020 r.

(miejsce i data sporządzenia) pieczęć firmowa

II. DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacja o spełnieniu przez Bank wymogów, o których mowa w art. 128 ustawy – Prawo bankowe:

Bank zastosował w rachunku oceny adekwatności kapitałowej na dzień 31 grudnia 2019 r. zasady wynikające zarówno z przepisów unijnych, jak i obowiązujących nadal w tym zakresie przepisów krajowych, przy uwzględnieniu wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej.

Wyszczególnienie:	Wartość na 31.12.2019 r.:
Fundusze własne, w tym:	68.620.830,44
Kapitał Tier I, w tym	68.620.830,44
Kapitał podstawowy Tier I	68.620.830,44
Kapitał dodatkowy Tier I	
Kapitał Tier II	
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko, w tym	444.714.450,00
z tytułu ryzyka kredytowego	406.142.075,00
z tytułu ryzyka walutowego	
z tytułu ryzyka operacyjnego	38.572.375
Łączny współczynnik kapitałowy	15,43
Współczynnik kapitału Tier I	15,43
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	15,43
Kapitał wewnętrzny	

2. Bank prowadzi obsługę rachunków w walutach obcych. Dane dotyczące walutowej struktury aktywów:

W księgach Banku na dzień 31 grudnia 2019 roku występują aktywa wyrażone w polskich złotych oraz w walutach obcych, które zostały przeliczone na polskie złote po obowiązującym w/w dniu średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP, tj.:

dla USD - 3,7977 zł, GBP - 4,9971 zł,

dla EUR - 4,2585 zł, NOK - 0,4320 zł,

Walutowe pozycje aktywów

Lp.	Pozycja bilansowa	USD:	EUR:	GBP:
1.	Kasa	19.161	41.640	7.760
2.	Lokaty	943.818,57	4.650.432,75	0

Walutowa struktura aktywów

Lp.	Pozycja bilansowa:	Wartość [PLN]:	W tym					
			USD [w PLN]:	Struktura:	EUR [w PLN]:	Struktura:	GBP [w PLN]:	Struktura:
1.	Kasa	288.869,17	72.767,73	25,19	177.323,94	0,76	38.777,50	13,42
2.	Lokaty	23.388.207,65	3.584.339,78	15,33	19.803.867,87	84,67	0	0

Udziały poszczególnych walut w sumie aktywów

Waluta:	Kwota:	Kwota w przeliczeniu na PLN:	Udział w sumie aktywów:
USD	962.979,57	3.657.107,51	0,51
EUR	4.692.072,75	19.981.191,81	2,79
GBP	7.760,00	38.777,50	0,01

3. Dane o źródłach pozyskania depozytów z uwzględnieniem podziału na branżowe i geograficzne segmenty rynku.

Podział branżowy	Stan na 31.12.2018 r.:	W tym odsetki:	Wskaźn. struktury w %	Stan na 31.12.2019 r.:	W tym odsetki:	Wskaźn. struktury w %:
Sektor finansowy	53.002,60	0	0,01	30.212,42	0	0
Przedsiębiorstwa i spółki państwowe						
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne, spółdzielnie	21.268.035,42	13.999,99	3,75	36.685.429,77	27.777,67	5,76
Rolnicy indywidualni	71.197.511,67		12,57	75.902.093,31		11,91
Przedsiębiorcy indywidualni	13.320.454,00	21.270,89	2,35	14.792.790,81	21.727,59	2,32
Osoby prywatne	425.033.930,10	1.782.661,47	74,71	443.683.896,03	1.762.477,02	69,64
Inst. niek. działające na rzecz gospodarstw domowych	15.377.335,99	60.092,16	2,70	14.612.429,53	52.848,01	2,29
Razem sektor niefinansowy	546.197.267,18	1.878.024,51	99,66	585.676.639,45	1.864.830,28	91,93
Instytucje rządowe						
Instytucje samorządowe	20.239.863,09	7.781,40	3,57	51.367.956,59	7.293,88	8,06
Razem sektor budżetowy	20.239.863,09	7.781,40	3,57	51.367.956,59	7.293,88	8,06
SUMA OGÓŁEM	566.490.132,87	1.885.803,91	100	637.074.808,46	1.872.124,16	100

Bank pozyskiwał depozyty z terenu swojego działania.

4. Informacja z zakresu struktury koncentracji zaangażowania Banku w poszczególne jednostki, grupy kapitałowe, segmenty rynku branżowe i geograficzne wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem.

Struktura koncentracji zaangażowania na 31.12.2019 r.

I.p.	Wyszczególnienie:	Brutto:	Korekta wartości o ESP:	Rezerwy:	Odsetki:	Netto:
1.	Instytucje finansowe	160.797.732,72			72.218,06	160.725.514,66
2.	Podmioty niefinansowe	394.179.287,99	4.636.867,00	9.429.542,16	2.699.498,89	382.812.377,72
3.	Budżet	25.850.969,00	1.932,00	0	96.861,94	25.945.898,94
	Razem	580.827.989,71	4.638.799,00	9.429.542,16	2.868.578,89	569.483.791,32

Struktura koncentracji zaangażowania na 31.12.2018 r.

I.p.	Wyszczególnienie:	Brutto:	Korekta wartości o ESP:	Rezerwy:	Odsetki:	Netto:
1.	Instytucje finansowe	129.000.060,01	217,45		67.877,84	128.999.842,56
2.	Podmioty niefinansowe	408.059.853,33	4.568.322,94	20.759.029,52	6.302.718,03	389.035.218,90
3.	Budżet	24.982.911,00	3.399,74		90.141,50	25.069.652,76
	Razem	537.059.913,34	4.571.940,13	20.759.029,52	6.460.737,37	543.104.714,22

Na 31.12.2019r. w stosunku do 9 klientów zaangażowanie Banku przekroczyło 10 % funduszy własnych i wyniosło łącznie 74.272.035,82 zł tj. 17,68 % obliża kredytowego.

Koncentracja branżowa na dzień 31.12.2018r. oraz 31.12.2019 r.

Sektor gospodarki:	zaangażowanie (bilansowe i pozabilansowe) na 31.12.2018 r.:	udział w obliżu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2018 r.:	zaangażowanie (bilansowe i pozabilansowe) na 31.12.2019 r.:	udział w obliżu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2019 r.:
1	2	3	4	5
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	24.992.911,00	5,14	27.360.969,00	5,91
BUDOWNICTWO	39.865.916,30	8,20	36.242.485,59	7,91
DOSTAWA WODY	21.000,00	0	20.000,00	0
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	4.458.032,59	0,92	0	0
DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I TECHNICZNA	4.013.945,68	0,83	2.634.036,46	0,58
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	53.645.890,69	11,04	56.211.327,44	12,27
HANDEL	51.285.554,12	10,55	39.618.128,18	8,65
TRANSPORT	3.191.982,78	0,66	3.493.762,87	0,76
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	155.402.312,98	31,98	150.783.336,26	32,92
DZIAŁALNOŚĆ I USŁUGI GASTRONOMICZNE	12.254.192,88	2,52	14.340.688,66	3,13
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	212.666,50	0,04	61.500,00	0,01
OBŚLUGA NIERUCHOMOŚCI	12.942.293,56	2,66	7.326.031,84	1,60
EDUKACJA	3.596.565,50	0,74	1.744.977,98	0,38
OCHRONA ZDROWIA	4.156.172,61	0,86	2.772.496,54	0,61
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA	1.662.758,00	0,34	1.144.838,75	0,25
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ I REKREACJA	3.449.248,45	0,71	500.000,00	0,11
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	14.866.845,59	3,06	12.616.447,80	2,75
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE	3.446.018,90	0,71	4.399.246,30	0,96
OSOBY PRYWATNE	92.440.753,00	19,02	96.731.569,48	21,12
RAZEM:	485.905.061,13	100	458.001.843,15	100

W działalności Banku nie występują znaczące koncentracje w segmenty rynku, podmioty czy branże. W ocenie Banku ryzyko z tym związane kształtuje się na bezpiecznym poziomie.

5. Inne informacje:

5.1. Struktura należności Banku w podziale na kategorie

Podmiot:	31.12.2018 r.		31.12.2019 r.	
	Kwota (w zł):	Wsk. struktury (w %):	Kwota (w zł)	Wsk. struktury (w %)
Sektor finansowy, w tym:				
W tym należności normalne				
W tym lokaty				
Sektor niefinansowy, w tym	408.059.853,33	94,23	394.179.287,99	93,85
Kredyty w sytuacji normalnej	384.301.277,15	88,74	361.953.891,35	86,17
Kredyty nieregularne	23.758.576,18	5,49	17.001.621,46	4,05
Poniżej standardu	1.721.439,23	0,40	1.472.276,04	0,35
Wątpliwe	5.472.282,64	1,26	1.456.683,77	0,35
Stracone	16.564.854,31	3,83	12.294.815,37	2,93
Sektor budżetowy, w tym:	24.982.911,00	5,77	25.850.969,00	6,15
Kredyty w sytuacji normalnej	24.982.911,00	5,77	25.850.969,00	6,15
Poniżej standardu				
Należności ogółem:	433.042.764,33	100	420.030.256,99	100

a) należności z odroczonym terminem zapłaty - nie wystąpiły;

b) należności przeterminowane i należności sporne, na które nie utworzono rezerw celowych lub nie dokonano odpisu aktualizującego - nie wystąpiły.

5.2. informacja o kredytach i pożyczkach, od których bank nie nalicza odsetek – nie wystąpiły,

5.3. Aktywa finansowe

a) aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - nie występują;

b) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu w Banku :

c) kredyty i pożyczki udzielone przez Bank wykazano w punkcie 5.1;

d) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności;

L.p.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 r.:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019 r.:
1.	Bony pieniężne	68.780.185,60	113.117.412,80
2.	Obligacje skarbowe		
3.	Obligacje monetarnych instytucji finansowych		
4.	Obligacje instytucji samorządowych	9.044.407,00	14.447.026,00
5.	Obligacje podmiotów sektora niefinansowego		
6.	Hipoteczne listy zastawne		
	RAZEM:	77.824.592,60	127.564.438,80

e) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży;

L.p.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2018 r.:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019 r.:
1.	Akcje Banku Zrzeszającego	5.573.366,00	5.573.366,00
2.	Inne akcje i udziały	1.144.697,60	327.208,00
3.	Certyfikaty dep TFI FIZAN	632.629,60	570.377,28
	RAZEM:	7.350.693,20	6.470.951,28

Na dzień bilansowy ww. akcje i udziały zostały wycenione według wartości godziwej z paragrafu 36 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

5.4. Informacja o aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny wartości godziwej, ze wskazaniem oszacowanej wartości – nie wystąpiły.

6. Informacje o kredytach i pożyczkach oraz innych należnościach banku, a także o instrumentach zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym, wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wykazując odrębnie:

6.1. wartość kredytów i pożyczek oraz innych należności banku zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - nie wystąpiły;

6.2. wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia wartości instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym - nie wystąpiły;

6.3. wartość, o którą instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym zmniejszają wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe - nie wystąpiły;

6.4. wartość zmiany, w danym okresie sprawozdawczym i narastająco, wartości godziwej kredytów i pożyczek oraz innych należności banku, która wynika ze zmian ryzyka kredytowego – nie wystąpiły;

6.5. wartość zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jaka wystąpiła w danym okresie sprawozdawczym i narastająco – nie wystąpiły.

7. Informacje o zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wykazując odrębnie:

7.1. wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – nie wystąpiły;

7.2. wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do obrotu - nie wystąpiły;

7.3. różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązań finansowych a wartością, którą Bank byłby zobowiązany zapłacić w terminie wymagalności - nie wystąpiły.

8. Dane o wartości posiadanych instrumentów finansowych, z uwzględnieniem:

8.1. instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie giełdowym (na rynku regulowanym): -nie wystąpiły.

8.2 instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie pozagiełdowym: (nabyte w ramach ASO – alternatywnego systemu obrotu prowadzonego przez GPW (New Connect , Catalyst) lub Bond Spot (Catalyst) - brak

8.3 papiery wartościowe z nieograniczoną zbywalnością, nieznajdujące się w obrocie na rynku regulowanym:

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość wg stanu na 31.12.2018 r.:	Wartość wg stanu na 31.12.2019 r.:
1.	Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych		
2.	Certyfikaty depozytowe BPS ,SGB		
3.	Bony pieniężne	68.800.000,00	113.150.000,00
4.	Certyfikaty inwestycyjne	604.000,00	528.000,00
5.	Obligacje korporacyjne		
6.	Obligacje komunalne (miasta, gminy, powiaty, województwa)	9.000.000,00	14.400.000,00
7.	Inne np. akcje spółek niepublicznych lub udziały w spółkach z o.o.		

- 8.4. papiery wartościowe z ograniczoną zbywalnością;
- 8.5. wartość rynkowa instrumentów finansowych, w przypadku gdy jest różna od wartości w wykazywanej w bilansie – nie wystąpiły.
9. Informacje o zawartych przez Bank umowach, których skutkiem będzie powstanie instrumentu finansowego - nie wystąpiły
10. Informacje o posiadanych udziałach i akcjach, w podziale na jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone.- nie wystąpiły.
11. Informacje o wartości posiadanych udziałów i akcji w jednostkach podporządkowanych, które Bank przeznaczył do sprzedaży – nie wystąpiły.
12. W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych ujawnieniu podlegają informacje o wartości i kategorii przekwalifikowanych aktywów oraz o przyczynach przekwalifikowania – nie wystąpiły.
13. W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z kategorii aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów dostępnych do sprzedaży albo z kategorii aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności – nie wystąpiły.
14. W przypadku przeniesienia praw majątkowych zakwalifikowanych do aktywów finansowych (przeniesienie aktywów), które nie są wyłączone z bilansu, ujawnieniu podlegają następujące informacje w odniesieniu do każdej kategorii aktywów finansowych - nie wystąpiły.
15. Informacje o zastawie na mieniu Banku, wraz z postanowieniami i warunkami ustanowienia zastawu oraz wartości bilansowej składników aktywów finansowych, które Bank zastawił jako zabezpieczenie zobowiązań - nie wystąpiły.
16. Informacje o posiadanych instrumentach finansowych z wbudowanymi instrumentami pochodnymi- nie wystąpiły.
17. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku – nie dotyczy
18. Informacje o należnościach od banków prowadzących działalnością maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich- nie dotyczy
19. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku o należnościach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych - nie dotyczy.
20. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku o zobowiązaniach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych: zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego, zobowiązania wobec funduszu rekompensat -nie dotyczy.
21. Informacje o należnościach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na należności od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku –nie dotyczy.
22. Informacje o zobowiązaniach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na zobowiązania od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku - nie dotyczy.
23. Informacje o zobowiązaniach od banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich- nie dotyczy
24. Informacje o zmianach wartości funduszy wydzielonych dla oddziałów zagranicznych, z uwzględnieniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i zmniejszeń, z podziałem na poszczególne podmioty, oraz stanu na koniec roku obrotowego -nie dotyczy.

25. Dane dotyczące zmian stanu wartości niematerialnych i prawnych.

25.1. Zmiany stanu wartości niematerialnych i prawnych:

Nazwa wartości niematerialnych i prawnych grupy:	Stan na początek roku obrotowego:	Przychody:	Rozchody:	Stan na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5
Oprogramowanie	1.691.964,56		4.447,00	1.687.517,56
Razem	1.691.964,56		4.447,00	1.687.517,56

Umorzenie – amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych:

Stan na początek roku obrotów:	Amortyzacja za rok:	Inne zwiększenia:	Zmniejszenia:	Stan na koniec roku obrotów:	Stan na początek roku obrotów (netto)	Stan na koniec roku obrotów (netto):
6	7	8	9	10	11	12
1.577.805,39	69.304,98		4.447,00	1.642.663,37	114.159,17	44.854,19

25.2 Wartość obcych wartości niematerialnych prawnych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 Ustawy – nie dotyczy.

26. Dane dotyczące użytkowanych rzeczowych aktywów trwałych:

26.1. Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych:

Nazwa rzeczowych aktywów trwałych – grupa :	Stan na początek roku obrotowego:	Przychody:	Rozchody:	Stan na koniec roku obrotowego:
1	2	3	4	5
Grunty oraz prawo wieczystego użytkowania - grupa 0	172.195,65			172.195,65
Budynki i budowle - grupy 1-2	7.896.391,46			7.896.391,46
Maszyny i urządzenia - grupa 3-6	3.774.701,19	107.397,00	82.005,31	3.800.092,88
Środki transportu – grupa 7	485.989,90			485.989,90
Narzędzia i przyrządy, wyposażenie – grupa 8	2.271.410,17	20.074,83	60.113,78	2.231.371,22
Środki trwałe w budowie	2.080,00		2.080,00	0
Inwestycje w obcych środkach trwałych				
Razem	14.602.768,37	127.471,83	144.199,09	14.586.041,11

Umorzenie – amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych:

Nazwa rzeczowych aktywów trwałych – grupa :	Wartość umorzenia -Stan na początek roku obrotowego 01.01.2019:	Amortyzacja:	Zmniejszenia:	Stan na koniec roku obrotowego:	Stan na początek roku obrotowego (netto):	Stan na koniec roku obrot. (netto):
	6	7	8	9	10	11
grupa 0						172.195,65
grupy 1-2	2.749.076,80	233.582,99		2.982.659,79	5.147.314,66	4.913.731,67
grupa 3-6	3.054.887,51	297.624,36	82.005,31	3.270.506,56	719.813,68	529.586,32
grupa 7	365.612,65	51.992,76		417.605,41	120.377,25	68.384,49
grupa 8	2.020.164,49	100.759,28	60.113,78	2.060.809,99	251.245,68	170.561,23
Razem	8.189.741,45	683.959,39	142.119,09	8.731.581,75	6.413.026,92	5.854.459,36

26.2. Wartość obcych środków trwałych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 Ustawy – nie dotyczy.

27. Informacje na temat aktywów przejętych za długi w podziale na nieruchomości i pozostałe składniki majątku: NIE DOTYCZY

28. Informacje o aktywa trwałych przeznaczonych do zbycia: NIE DOTYCZY

29. Wykaz pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów przychodów przyszłych okresów.

Tytuły:	Stan na:	
	początek roku obrotowego:	koniec roku obrotowego:
1. Rozliczenia międzyokresowe czynne z tego:	2.780.962,53	2.128.481,44
a) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2.726.237,00	2.076.656,00
b) Pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	54.725,53	51.825,44
- prenumeraty		
- opłaty ubezpieczenia		15.562,44
- pozostałe		36.263,00
2. Koszty i przychody rozliczone w czasie oraz zastrzeżone, w tym:	289.614,39	266.935,13
a) Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne, w tym:		
- koszty KIR		
- pozostałe		
b) Przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone, w tym:	289.614,39	266.935,13
- odsetki zastrzeżone od należności nieregularnych		
- przychody pobrane z góry	289.614,39	266.935,13

30. Dane o strukturze własności kapitału podstawowego.

Nazwa grupy udziałowców:	Liczba udziałów:	Wartość nominalna udziału:	Wartość udziałów zadeklarowanych ogółem:
1. Osoby fizyczne , w tym:	7652	200	1.530.400
- inni		200	
2. Osoby prawne:	40	200	8.000
Ogółem	7692		1.538.400

W Banku wystąpili udziałowcy posiadających ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli).

31. Dane o uprzywilejowaniu i ograniczeniu praw związanych z daną grupą akcji, w tym dotyczących podziału dywidend i zwrotu kapitału – nie dotyczy.

32. Informacje o akcjach własnych będących w posiadaniu Banku lub w posiadaniu jednostek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych – nie dotyczy.

33. Informacje o zobowiązaniach z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy lub nadwyżki bilansowej:

Zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy na dzień 31.12.2019 r. wynoszą 350.691,78 zł.

34. Informacje w zakresie zobowiązań podporządkowanych obejmujące :nie wystąpiły

1) wartość poszczególnych pożyczek oraz waluty, w jakich zostały zaciągnięte,

2) warunki oprocentowania i terminy wymagalności pożyczek;

35. Informacja o stanie i zmianach rezerw celowych:

T R E ŚĆ	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:	Wymagany poziom rezerw celowych:
1.Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	20.759.029,52				16.006.327,93
- w sytuacji normalnej	438.105,38	44.450,62	51.359,07	431.196,93	431.197,00
- pod obserwacją	19.157,50	196.776,08	89.123,02	126.810,56	255.024,33
- poniżej standardu	256.464,82	249.730,93	277.355,32	228.840,43	295.318,60
- wątpliwe	269.039,29	554.413,94	372.552,92	450.900,31	735.130,00
- stracone	19.776.262,53	3.668.209,95	15.252.678,55	8.191.793,93	14.720.855,00
2. Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego					
RAZEM:	20.759.029,52	4.713.581,52	16.043.068,88	9.429.542,16	16.006.327,93

36. Dane o rezerwach na przyszłe zobowiązania według rodzaju zobowiązania:

TREŚĆ	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	1.093.030,31	267.591,44	151.600,00	1.209.021,75
Rezerwa na odprawy emerytalne	546.256,53	74.906,80	111,450,00	509.713,33
RAZEM:	1.639.286,84	342.498,24	263.050,00	1.718.735,08

37. Dane o stanie odpisów aktualizujących, z wyłączeniem rezerw celowych, według rodzajów aktywów, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i zmniejszeń oraz stanu na koniec roku obrotowego: odpisy aktualizujące

TREŚĆ	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:
- pod obserwacją	32,24	3.879,17	3.649,71	261,70
- poniżej standardu	3.125,78	10.641,60	12.903,95	863,43
- wątpliwe	113.322,59	47.038,71	153.573,02	6.788,28
- stracone	5.845.632,54	1.809.140,75	5.235.501,10	2.419.272,19

38. Dane o zobowiązaniach pozabilansowych w tym warunkowych z tytułu udzielonych zabezpieczeń

Poz.	Wyszczególnienie:	31.12.2018 r.:	31.12.2019 r.:
I.	1. Zobowiązania warunkowe udzielone	52.862.297,10	37.973.586,16
	a) finansowe	42.232.825,76	28.502.951,82
	b) gwarancyjne	10.629.471,34	9.468.634,34

38.1. Wykaz udzielonych gwarancji i poręczeń, w tym wekslowych oraz innych udzielonych zobowiązań o charakterze gwarancyjnym. Bank udzielił gwarancji:

Przedsiębiorcom w wysokości 9.293.822,81

Osobom fizycznym w wysokości 89.811,53

Pozostałe gwarancje w wysokości 85.000,00

38.2. Gwarancje i poręczenia emisji udzielone emitentom – nie wystąpiły;

38.3. Kontrakty opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych Banku – nie wystąpiły;

38.4. Informacje o zaproponowanej wypłacie dywidendy, jeśli nie została ona formalnie zatwierdzona, a także o jakichkolwiek nieujętych skumulowanych dywidendach z akcji uprzywilejowanych – nie dotyczy.

38.5. Szczegółowe dane o aktywach Banku, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań Banku oraz zobowiązań strony trzeciej, a także o wartości zobowiązań Banku podlegających zabezpieczeniu tymi aktywami – nie wystąpiły.

38.6. Informacje na temat nie ujętych w bilansie transakcji z przyrzeczeniem odkupu – nie dotyczy.

38.7. Informacje o udzielonych zobowiązaniach finansowych, w tym o udzielonych zobowiązaniach nieodwołalnych- podano w punkcie 38 i wyniosły kwotę 28.502.951,82, zł

Powyższa kwota dotyczy przyznanych a nie wykorzystanych kredytów przez osoby prawne, osoby fizyczne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej. Uruchomienie w/w kredytów jest określone stosownymi warunkami w zawartych umowach.

Pozostałe pozycje pozabilansowe w kwocie 412.125.920,00 dotyczą przyjętych zabezpieczeń do udzielonych kredytów. Przyjęte zabezpieczenia to głównie hipoteki na nieruchomościach, zastawy rejestrowe i pozostałe.

38.8. Informacje o wartości nominalnej instrumentów bazowych na instrumenty pochodne – nie występują. Stosowane przez Bank zasady rachunkowości zabezpieczeń z uwzględnieniem podziału na zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych oraz zabezpieczenie inwestycji w podmiocie zagranicznym – nie dotyczy.

39. Informacje o stosowanych przez bank zasadach rachunkowości zabezpieczeń z uwzględnieniem podziału na zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych oraz zabezpieczenie inwestycji w podmiocie zagranicznym

39.1 Bank nie prowadzi ewidencję zabezpieczeń na kontach pozabilansowych

39.2 Instrumenty finansowe wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające i wycena wg wartości godziwej na 31.12.2019r nie wystąpiły

39.3 w 2019r. nie wystąpiły w Banku transakcje prognozowane objęte zabezpieczeniem, wpływające na wynik finansowy.

39.4 Bank nie stosował prognozowanych transakcji według zasad rachunkowości zabezpieczeń.

40. Dane na temat znaczących warunków umów dotyczących instrumentów finansowych, które mogą wpływać na wartość terminu i stopień pewności przyszłych przepływów środków pieniężnych, z uwzględnieniem podziału na rodzaje aktywów i zobowiązań finansowych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych. – nie dotyczy.

41. Informacje z zakresu rachunku zysków i strat.

41.1. Informacje o przychodach, w tym z tytułu prowizji, i kosztach prowadzenia przez Bank działalności maklerskiej – nie dotyczy;

41.2 Dane o odpisach amortyzacyjnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych:

Nazwa – Grupa:	Amortyzacja za 2018 r.:	Amortyzacja za 2019 r.:
Środki trwałe:	745.770,29	683.959,39
Grunty - 0		
Budynki i budowle - 1	253.145,88	233.582,99
Kotły i maszyny energetyczne - 3	4.254,96	3.633,26
Maszyny i urządzenia ogólnego zastosowania – 4	174.250,10	222.536,82
Maszyny i urządzenia specjalistyczne – 5		
Urządzenia techniczne - 6	97.735,03	71.454,28
Środki transportu - 7	64.782,37	51.992,76
Wyposażenie – 8	151.601,95	100.759,28
Wartości niematerialne i prawne:	102.862,78	69.304,98
Razem	848.633,07	753.264,37

Aktualizacji wartości majątku trwałego rzeczowego i finansowego w roku 2019 nie przeprowadzano.

41.3. Dane o skutkach wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do poziomu wartości godziwej – wyniosły 42.377,28 zł i dotyczy wyceny papierów wartościowych.

41.4. Informacje o przychodach i kosztach z tytułu wyłączonych z bilansu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – nie wystąpiły;

41.5. Informacje o przychodach i kosztach z tytułu sprzedanych aktywów finansowych, których wartość godziwa nie mogła być wcześniej wiarygodnie wyceniona, ze wskazaniem wartości bilansowej aktywów ustalonej nadziei sprzedaży – nie wystąpiły;

41.6 Informacje o zyskach i stratach nadzwyczajnych – nie wystąpiły;

41.7 Informacje o dokonanych odpisach aktualizujących lub rezerwach celowych należności nieściągalnych, z podziałem na tytuły odpisów, i sposób dokonania odpisu w ciężar utworzonych rezerw, w ciężar kosztów operacji finansowych oraz w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, z wyszczególnieniem strat poniesionych z tytułu kredytów i pożyczek- nie wystąpiły.

Straty poniesione z tytułu kredytów i pożyczek w 2019r. nie wystąpiły

Informację o rodzajach utworzonych rezerw podano w punkcie 35 informacji dodatkowej.

41.8. Informacje o przychodach z tytułu dywidend, w podziale na jednostki, od których otrzymano dywidendy:

Bank otrzymał dywidendę w 2019 r. z tytułu akcji posiadanych w Spółce PART NET w wysokości 14.614,00 zł

41.9. Informacje o nakładach poniesionych w związku z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz o planowanych nakładach w okresie najbliższych 12 miesięcy:

Nakłady na :	Poniesione w bieżącym roku obrotowym:	Planowane na następny rok obrotowy:
1. Wartości niematerialne i prawne		100.000,00
2. Środki trwałe (w tym w budowie)	127.471,83	200.000,00
Razem	127.471,83	300.000,00

41.10. Propozycje podziału zysku lub pokrycia straty za rok obrotowy:

Wyszczególnienie:	Kwota:
Zysk finansowy brutto za 2019 r.	7.085.897,39
Zysk netto do podziału - proponuje się przeznaczyć na:	6.158.219,39
Fundusz zasobowy	5.946.475,39
Oprocentowanie udziałów	61.744,00
Fundusz Społeczno-Samorządowy	150.000,00

41.11. Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie sprawozdawczym, wraz z wyjaśnieniami przyczyn zaniechania – nie dotyczy.

42. Informacje o wartości aktywów i utworzonej rezerwy na odroczony podatek dochodowy:

Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenia:	Zmniejszenia:	Stan na koniec roku obrotowego:
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1.239.742		679.586,00	560.156,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2.726.237		649.581,00	2.076.656,00

Rozliczenie rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy odniesione na:		Aktywa odniesione na :	
Wynik finansowy:	Kapitał własny:	Wynik finansowy:	Kapitał własny:
560.156,00	8.052,00	2.076.656,00	

Podatek dochodowy obciążający wynik finansowy za 2019 rok wynosił: 935.542,00 z tego:

- a) Cześć bieżąca: 957.683,00
- b) Cześć odroczone: 30.005,00

43. Zagregowane dane dotyczące:

Korzystania z kredytów, pożyczek, gwarancji lub poręczeń przez pracowników, członków zarządu lub organów nadzorczych, ze wskazaniem warunków oprocentowania i terminów spłaty:

43.1 Stan zadłużenia z tytułu udzielonych kredytów pracownikom Banku, członkom Zarządu i członkom Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie:	Liczba osób korzystających z kredytu	Zaangażowanie bilansowe	Zaangażowanie pozabilansowe	Razem
Rada Nadzorcza	4	1.709.626,32	209.353,68	1.918.980,00
Zarząd	3	341.683,76	2.000,00	343.683,76
Pracownicy	52	3.214.918,52	97.475,52	3.312.394,04

Nie udzielano pożyczek, gwarancji lub poręczeń. Wyżej wymienione kredyty znajdują się w sytuacji normalnej i zostały udzielone na warunkach ogólnie dostępnych. Wobec członków Rady Nadzorczej, Zarządu oraz pracowników Banku nie stosowano ulgowych stóp procentowych jak również prowizji i opłat.

Wyżej wymienione zadłużenie dotyczy następujących terminów:

do 1 roku	102.150,00 zł.
od 1- 3 lat	223.854,05 zł.
Powyżej 3 lat	5.249.053,75 zł.

43.2. Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłaconych lub należnych członkom zarządu lub organów nadzorczych Banku,

Wyszczególnienie:	2019 r.
Rada Nadzorcza	83.521,14
Zarząd	711.203,91

43.3. Przeciętne w roku obrotowym zatrudnienia, w przeliczeniu na etaty: 102,82

Zatrudnienie na koniec 2019 r. wyniosło 107 osób.

43.4 Koszty związane z utworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników, z wyszczególnieniem tytułów:

W okresie sprawozdawczym Bank utworzył rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników w wysokości 342.498,24 zł, z tego:

- na nagrody jubileuszowe 267.591,44 zł

- na odpawy emerytalne 74.906,80 zł

43.5 Bank poniósł koszty na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych w wysokości 83.705,23 zł.

44. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаными z Bankiem kapitałowo lub organizacyjnie, z uwzględnieniem zasad polityki kredytowej Banku oraz procentowego udziału przypadającego na transakcje z tymi podmiotami – nie wystąpiły.

45. Informacje o istotnych transakcjach (wraz z ich kwotami) zawartych przez Bank na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązаными, przez które rozumie się jednostki powiązane oraz:

1) osobę, która jest członkiem organu zarządzającego lub nadzorującego Banku lub jednostki z nim powiązanej, lub

2) osobę, która jest małżonkiem lub osobą faktycznie pozostającą we wspólnym pożyciu, krewnym lub powinowatym do drugiego stopnia, przysposobionym lub przysposabiającym, osobą związaną z tytułu opieki lub kurateli w stosunku do którejkolwiek z osób będących członkami organu zarządzającego lub nadzorującego Banku lub jednostki z nim powiązanej, lub

3) jednostkę kontrolowaną, współkontrolowaną lub inną jednostkę, na którą znaczący wpływ wywiera lub posiada w niej znaczącą ilość głosów, bezpośrednio albo pośrednio, osoba, o której mowa w pkt 1 i 2, lub

4) jednostkę realizującą program świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia, skierowany do pracowników banku lub jednostki powiązanej

– wraz z informacjami określającymi charakter tych transakcji; informacje dotyczące poszczególnych transakcji mogą być zgrupowane według ich rodzaju, z wyjątkiem przypadku, gdy informacje na temat poszczególnych transakcji są niezbędne dla zrozumienia ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Banku - nie wystąpiły.

46. Informacje o celach i zasadach zarządzania ryzykiem:

Podejmowanie ryzyka wiąże się nierozdzielnie z prowadzoną przez Bank działalnością, powodując konieczność koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach oraz stałego poszukiwania form obrony przed tymi zagrożeniami.

Wprowadzony w Banku system zarządzania ryzykiem ma więc na celu przede wszystkim zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem bankowym, gwarantujące odpowiedni poziom bezpieczeństwa przy zachowaniu rentowności działalności, uwzględniające skalę prowadzonej działalności oraz zmiany zachodzące w samym Banku jak i jego otoczeniu.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikowanie, pomiar i szacowanie, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz kontrolowanie występującego w działalności Banku ryzyka służące zapewnieniu realizacji celów działania Banku.

Wprowadzona w Banku struktura organizacyjna jest dostosowana do skali działania Banku oraz profilu ponoszonego przez Bank ryzyka, ma na celu zapewnienie niezależności funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie przez Bank ryzyka.

Zarząd Banku odpowiada za wprowadzenie skutecznego, efektywnego i adekwatnego do skali działania Banku systemu zarządzania ryzykiem, natomiast Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad tym systemem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się na podstawie pisemnych regulacji, znanych wszystkim pracownikom biorącym udział w procesie zarządzania ryzykiem, podlegającym regularnym weryfikacjom mającym na celu ich dostosowanie do zmian profilu ryzyka i otoczenia gospodarczego Banku.

Wewnętrzne procedury Banku w zakresie zarządzania ryzykiem wskazują zasady służące określeniu wielkości podejmowanego ryzyka, zasady zarządzania ryzykiem, limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów oraz przyjęty system sprawozdawczości zarządczej.

46.1. Ryzyko rynkowe

46.1.a Ryzyko walutowe

Bank zdefiniował ryzyko walutowe jako ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany kursów walut.

Zarządzanie ryzykiem walutowym ma na celu kształtowanie struktury aktywów i pasywów walutowych w sposób zapewniający ograniczenie niebezpieczeństwa niekorzystnego wpływu zmian kursów walut na sytuację finansową Banku.

Sformalizowane zasady zarządzania ryzykiem walutowym zostały wprowadzone w formie pisemnej w formie „Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Brańsku”, „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Brańsku”, „Plan ekonomiczno-finansowy w Banku Spółdzielczym w Brańsku na 2019 r.”. Bank aby zminimalizować ryzyko niekorzystnego wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy dąży do utrzymywania jak najmniejszych otwartych pozycji walutowych. Do najważniejszych sposobów minimalizacji ryzyka jest ściśle przestrzeganie limitów na otwarte pozycje walutowe w wysokości 1% w przypadku indywidualnej pozycji w USD, 1,5% w przypadku otwartej pozycji w EUR oraz 2% w przypadku otwartej pozycji całkowitej.

46.1.b Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej oznacza dla Banku ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości Banku na zmiany stóp procentowych.

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz minimalizacja negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy.

Stosowane w Banku zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej znajdują się w przyjętych procedurach: „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Brańsku”, „Instrukcja zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Brańsku”, „Plan ekonomiczno-finansowy w Banku Spółdzielczym w Brańsku na 2019 r.”

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank podejmuje następujące działania:

- 1) prowadzi monitoring kształtowania się najważniejszych rynkowych stóp procentowych, mających bezpośredni wpływ na oprocentowanie produktów kredytowych i depozytowych w banku,
- 2) analizuje kształtowanie się oprocentowania własnych produktów bankowych na tle oferty konkurencyjnych banków i instytucji kredytowych, na lokalnym rynku usług finansowych,
- 3) zarządza poszczególnymi grupami aktywów i pasywów w taki sposób, aby zapewnić realizację optymalnej, w danych warunkach, wysokości marży odsetkowej Banku.
- 4) przeprowadza testy warunków skrajnych, tj. analizuje wpływ szokowych zmian stóp procentowych dla ryzyka przeszacowania i bazowego (tj. o 200 p.b.) na wynik finansowy.

46.2. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to dla Banku ryzyko nieoczekiwane niewykonania zobowiązania lub pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania. Ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat. Ryzyko kredytowe obejmuje w Banku ryzyko koncentracji, ryzyko rezydualne oraz ryzyko wynikające z detalicznych i zabezpieczonych hipotecznie ekspozycji kredytowych.

Nadrzędnym celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego, zrównoważonego i zdywersyfikowanego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Stosowane w Banku zasady zarządzania ryzykiem kredytowym znajdują się w następujących regulacjach wewnętrznych: „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Brańsku”, „Instrukcja zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Brańsku”, „Plan ekonomiczno-finansowy w Banku Spółdzielczym w Brańsku na 2019 r.”, „Zasady polityki zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi w Banku Spółdzielczym w Brańsku”

Do podstawowych działań mających na celu minimalizację ryzyka kredytowego należy zaliczyć:

1. Dywersyfikację struktury przedmiotowej i podmiotowej portfela, poprzez wprowadzone wewnętrzne limity branżowe oraz limity dla portfela detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
2. Wymaganie przy ocenie zdolności kredytowej uwiarygodnionych dokumentów, weryfikację informacji przekazywanych przez klientów.
3. Doskonalenie metod oceny zdolności kredytowej poprzez:
 - a. ostrożne zwiększanie w portfelu kredytowym kredytów inwestycyjnych długoterminowych
 - b. wykorzystywanie do weryfikacji kredytobiorców, celem minimalizacji ryzyka i eliminowania kredytobiorców niesolidnych, między innymi system wymiany danych BIK S.A,
 - c. wykorzystanie narzędzi informatycznych do tworzenia modeli oceny zdolności kredytowej.
 - d. uwzględnienie w analizie zdolności kredytobiorców zmian w poziomie dochodów (np. w wyniku nabycia praw emerytalnych).
4. Analizę struktury portfela w celu wczesnej identyfikacji zagrożeń wynikających z nadmiernych zaangażowań i wprowadzanie stosownych ograniczeń.
5. Przeprowadzenie testów warunków skrajnych celem oceny stopnia wrażliwości Banku na zaistnienie sytuacji kryzysowej.
6. Wzmacnianie monitoringu ekspozycji kredytowych.
7. Nadzór nad czynnościami wykonywanymi w toku procesu kredytowania, mający na celu weryfikację sprawności działania mechanizmów kontrolnych (obejmujący m.in.: proces przestrzegania wewnętrznych aktów normatywnych, procedur, kompetencji, itp.).
8. Prowadzenie aktywnej polityki szkoleń, także w formie bieżącego instruktażu.
9. Dbłość o to, aby informacje przekazywane klientom były zrozumiałe i rzetelne, żeby zawierały wszystkie informacje dotyczące warunków udzielania kredytów, szczególnie ponoszonych przez klienta kosztów.
10. Dbłość o profesjonalizm, staranność i rzetelną wiedzę pracowników kredytowych Banku.

46.3. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest ryzykiem nie wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań Banku, ma ono podstawowe znaczenie dla stabilności i bezpieczeństwa działania Banku.

Bank określił podstawowy cel zarządzania ryzykiem płynności jako utrzymanie struktury aktywów i pasywów zapewniające osiągnięcie wysokiej rentowności, stałego i rosnącego wyniku finansowego przy jednoczesnym zapewnieniu zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów.

Formalne zasady zarządzania ryzykiem płynności przedstawiają „Instrukcja zarządzania płynnością finansową w Banku Spółdzielczym w Brańsku”, „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Brańsku”, „Plan ekonomiczno-finansowy w Banku Spółdzielczym w Brańsku na 2019 r.” Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie

struktury posiadanych aktywów i pasywów. Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności, przeprowadza testy warunków skrajnych mające na celu zbadanie odporności Banku na występowanie sytuacji kryzysowych. W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności Bank postępuje według określonych procedur awaryjnych, określonych w *Instrukcji zarządzania płynnością finansową w BS w Brańsku*.

46.4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne zostało przez Bank określone jako ryzyko wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, w tym również ryzyko prawne.

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczanie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego, w tym spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych z regulacjami zewnętrznymi i nieprzestrzeganiem regulacji oraz wzorców postępowania, ochrona zasobów, systemów oraz procesów.

Szczegółowe zasady stosowane w Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym znajdują się w pisemnych procedurach wewnętrznych „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Brańsku”, „Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Brańsku”, „Plan ekonomiczno-finansowy w Banku Spółdzielczym w Brańsku na 2019 r.”

Bank realizuje cele poprzez:

- 1) monitorowanie wykorzystania limitów tolerancji na ryzyko operacyjne, w tym limitów ograniczających ryzyko operacyjne i KRI;
- 2) identyfikację zdarzeń operacyjnych, w tym w podziale na jednostki organizacyjne, procesy, linie biznesowe
- 3) rozpoznanie profilu ryzyka,
- 4) podejmowanie działań mających na celu ograniczanie i zapobieganie wystąpieniu zdarzeń w przyszłości poprzez:
 - a) wzmocnienie kontroli funkcjonalnej,
 - b) szkolenie pracowników mające na celu zwiększenie świadomości dotyczącej obszaru ryzyka operacyjnego,
 - c) postępowanie zgodnie z procedurami wewnętrznymi i zewnętrznymi;
- 4) aktualizację procesów;
- 5) testowanie planów awaryjnych w ramach zarządzania ciągłością działania;
- 6) przeprowadzenie testów warunków skrajnych, których celem jest ocena stopnia wrażliwości Banku na zaistnienie sytuacji o krytycznym charakterze.

47. Informacje dla wszystkich rodzajów aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych:

47.1. Na temat obciążenia ryzykiem stopy procentowej, w tym umowne daty zmiany oprocentowania lub terminy płatności:

Aktywa/Pasywa wrażliwe na zmiany stóp procentowych grupowane są w następujących pozycjach:

- 1) Redyskonto weksli NBP
- 2) Rentowność bonów 52 tyg.
- 3) WIBID/WIBOR 1 m-c
- 4) WIBID/WIBOR 3 m-ce
- 5) Stopy własne Banku =>2%

6) Stopy własne Banku <2%

Kryterium przyporządkowania odpowiedniego aktywa/pasywa wrażliwego na zmiany oprocentowania do odpowiedniej pozycji jest podstawa oprocentowania, w oparciu o którą ustalana jest wielkość oprocentowania danego aktywa/pasywa wrażliwego.

Bank ustala następujące przedziały przeszacowania oraz określa dla nich średni czas przeszacowania w dniach:

Opis przedziału	Średni czas przeszacowania w dniach
1 dzień	1
2-30 dni	16
1-3 m-cy	60
3-6 m-cy	137
6-12 m-cy	274
1-3 lat	730
3-5 lat	1461
5-10 lat	2738
10-20 lat	5477
pow. 20 lat	8215

Przyjmuje się, że:

- 1) termin przeszacowania dla aktywów/pasywów wrażliwych o stopie stałej jest równy terminowi ich zapadalności/wymagalności,
- 2) termin przeszacowania dla aktywów/pasywów wrażliwych o stopie zmiennej jest równy:
 - a) do 1 dnia roboczego włącznie, dla pozycji, których wysokość oprocentowania zmienia się wraz ze zmianą stóp procentowych,
 - b) dacie najbliższego posiedzenia Rady Polityki Pieniężnej po dniu sprawozdawczym, dla pozycji, których wysokość oprocentowania zmienia się wraz ze zmianą stóp podstawowych NBP,
- 3) termin przeszacowania dla aktywów/pasywów wrażliwych o stopie stało-zmiennej jest równy terminowi zmiany oprocentowania, w przypadku gdy jest ono oparte o średnie stopy rynkowe i podstawowe NBP lub też wartości tych stóp na określony dzień, co bezpośrednio wynika z konstrukcji wzoru na wyliczanie stopy procentowej danego aktywa/pasywa wrażliwego,
- 4) termin przeszacowania dla aktywów/pasywów wrażliwych o stopie własnej Banku znajduje się w przedziale przeszacowania 2 - 30 dni.

Wyszczególnienie	Terminy przeszacowania:								
	1 dzień	2-30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-3 lata	3-5 lat	5-10 lat	10-20 lat
Aktywa wrażliwe na zmianę oprocentowania	316 089 886,25	361 930 302,11	843 704,11	1 213 260,47	2 245 168,18	6 246 304,54	719 342,47	0	0
Pasywa wrażliwe na zmianę oprocentowania	2 409 489,80	630 786 861,25	1 683 782,44	45 835,46	42 457,09	0	0	0	0

W celu pomiaru ryzyka stopy procentowej wylicza się:

- 1) lukę stanowiącą różnicę pomiędzy wartością aktywów i pasywów wrażliwych w poszczególnych przedziałach przeszacowania - dokonywane jest przy następujących założeniach:
 - 1) zmiana stopy procentowej następuje w połowie poszczególnych przedziałów terminów przeszacowania (w okresach do 12 miesięcy),

- 2) zmiana stóp procentowych o określoną wartość pociąga za sobą jednakową co do kierunku i wartości zmianę oprocentowania wszystkich aktywów i pasywów wrażliwych, z wyłączeniem produktów opartych bezpośrednio o stawki bazowe, których oprocentowanie korygowane jest zgodnie ze stosowaną dla nich formułą oprocentowania,
- 3) w konstrukcji wyliczenia:
 - a) oprocentowanie aktywów/pasywów po zmianie oprocentowania nie może spaść poniżej 0%.
- 2) zmianę dochodu w skali roku - dokonywane jest także w wariantach scenariuszowych, dotyczących najbardziej prawdopodobnych (zmiana oprocentowania o 50 p.b. i 100 p.b.) i pesymistycznych, szokowych (zmiana oprocentowania o 200 p.b.) sytuacji zmian stóp procentowych – test warunków skrajnych.

Luka ogółem w Banku wg stanu na dzień 31.12.2019 r. wynosi 54.319.542,09 zł. Luka dodatnia oznacza, że wzrost stóp procentowych wpłynie korzystnie na wynik finansowy Banku, spadek odwrotnie.

Niezmiernie ważna jest luka narastająco ogółem, gdyż tak naprawdę to ona pokazuje jaki wpływ na wynik finansowy w długim terminie czasu będą miały określone zmiany stóp procentowych. Gdy chcemy rozpatrywać konsekwencje zmian stóp procentowych w krótkim terminie czasu należy rozpatrywać lukę narastająco w poszczególnych przedziałach przeszacowania.

Na dzień 31.12.2019 r. luka narastająco we wszystkich przedziałach czasowych jest dodatnia. Oznacza to, że niebezpieczeństwo spadku wyniku odsetkowego, a co za tym idzie spadku wyniku finansowego zarówno w krótkim jak i w długim horyzoncie czasu, jest duże w sytuacji spadku stóp procentowych.

Sytuacja dotycząca ryzyka stopy procentowej w Banku wg stanu na 31.12.2019 r. jest na akceptowalnym poziomie, gdyż:

- poziom marży odsetkowej jest na poziomie wyższym (o 0,16 p.p.) niż minimalna wartość określona w Strategii Banku Spółdzielczego na lata 2019-2023 (tj. 2,00%)
- został przekroczony jeden limit wewnętrzny, a przekroczenie to wystąpiło po raz drugi.

47.2 Na temat obciążenia ryzykiem kredytowym, w tym sumy wartości ekspozycji kredytowych będących aktywami lub zobowiązaniami pozabilansowymi, pomniejszone o wartość utworzonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących bez uwzględnienia zabezpieczeń prawnych, która jest podstawą kalkulacji wymogu kapitałowego, o którym mowa w art. 128 ustawy – Prawo bankowe:

Poziom narażenia Banku na ryzyko kredytowe kształtuje się na akceptowalnym poziomie. Na dzień 31.12.2019 r. wskaźnik jakości należności od sektora niefinansowego i budżetu wyniósł 3,62% i był na lepszym poziomie niż wskaźnik jakości sektora bankowego na dzień 31.12.2019 r., tj. 6,32%. Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi (RWEF) wynosi 50,36% wg stanu na 31.12.2019 r., co ma pozytywny aspekt, ponieważ zwiększa bezpieczeństwo Banku.

Wyszczególnienie:	Wartość ekspozycji:	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem:	Wymóg kapitałowy:
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	118.624.291	5.191.640	415.331
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	40.610.819	8.122.164	649.773
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	980.052	980.052	78.404
Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju			
Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych			
Ekspozycje wobec instytucji	164.444.647	8.526.803	682.144

Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	30.866.552	23.517.226	1.881.378
Ekspozycje detaliczne	80.261.664	60.196.248	4.815.700
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	283.166.806	283.166.806	22.653.345
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	6.816.582	9.931.530	794.522
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem			
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych			
Ekspozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne			
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową			
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania			
Ekspozycje kapitałowe			
Inne pozycje	10.925.858	6.509.605	520.768
RAZEM:	736.697.271	406.142.074	32.491.365

47.3. Wartość zabezpieczeń prawnych oraz innych pozycji wpływających na pomniejszenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego- nie dotyczy.

48. Informacja dla wszystkich rodzajów aktywów finansowych analizę wiekową przeterminowanych. Na dzień bilansowy aktywów finansowych w podziale na aktywa finansowe, w przypadku, w którym nastąpiła utrata wartości i pozostałe aktywa finansowe.

Wyszczególnienie	Wartość brutto	struktura %
1. Sektor finansowy		
nieprzeterminowane		
2. Sektor niefinansowy	392.241.920,00	93,80
nieprzeterminowane	373.809.511,00	89,39
Przeterminowane od 1 do 30 dni	2.872.321,00	0,69
Przeterminowane od 3 do 90 dni	388.723,00	0,09
Przeterminowane od 90 do 180 dni	1.810.488,00	0,43
Przeterminowane od 180 do 1 roku	203.733,00	0,05
Przeterminowane powyżej 1 roku	13.157.144,00	3,15
3. Sektor budżetowy	25.945.899,00	6,20
nieprzeterminowane	25.945.899,00	6,20

49. Informacje o charakterze i celu gospodarczym zawartych przez bank umów nieuwzględnionych w bilansie w zakresie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Banku - nie dotyczy.

50. Informacje o prowadzonej przez Bank działalności powierniczej- nie dotyczy.

51. Informacje o sekurytyzacji aktywów Banku – nie dotyczy.

52. Informacje z zakresu rachunku przepływów środków pieniężnych:

52.1. Określenie środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów środków pieniężnych, w tym ich strukturę na początek i koniec okresu sprawozdawczego:

Wyszczególnienie:	Stan na 31.12.2018		Stan na 31.12.2019	
	Wartość w zł:	Struktura w %:	Wartość w zł:	Struktura w %:
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	3.636.952,41	4,48	3.867.390,87	12,78
Należności od sektora finansowego w rachunku bieżącym	77.464.780,79	95,52	26.384.009,32	87,22
RAZEM:	81.101.733,20	100	30.251.400,19	100

52.2 Wyjaśnienie na temat przyjętego podziału działalności na operacyjną, inwestycyjną i finansową:

Działalność operacyjna - jest to podstawowy rodzaj działalności Banku oraz inne rodzaje działalności niezaliczone do działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Działalność inwestycyjna – jest to działalność, której przedmiotem jest nabywanie lub zbywanie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, długoterminowych inwestycji, krótkoterminowych aktywów finansowych oraz wszystkie związane z tym koszty i korzyści, z wyjątkiem dotyczących podatku dochodowego.

Działalność finansowa - jest to działalność, której przedmiotem jest pozyskiwanie innych, niż działalność operacyjna, źródeł finansowania, w tym także zwiększających kapitał własny, lub ich spłata oraz związane z tym pieniężne koszty.

52.3 Wykaz korekt oraz wpływów i wydatków do pozycji: "Pozostałe korekty", "Pozostałe wpływy" i "Pozostałe wydatki", których kwoty przekraczają 5% ogólnej ich sumy z danej działalności – nie dotyczy.

52.4 Przyczyny powstania różnic pomiędzy zmianami stanu pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów środków pieniężnych - nie dotyczy.

53. Informacje w odniesieniu do sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy, w ciągu którego nastąpiło połączenie Banku z inną jednostką - nie dotyczy.

54. Informacje o wspólnych przedsięwzięciach, które nie podlegają konsolidacji - nie dotyczy.

55. Dane o wartościach instrumentów finansowych klientów, zapisanych na rachunkach papierów wartościowych, wycenionych według zasad określonych w rozporządzeniu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego – nie dotyczy.

56. Informacje o towarach giełdowych klientów w ujęciu wartościowym i ilościowym - nie dotyczy.

57. Informacje, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy - nie dotyczy.

Sporządził:

Ewa Charyton

GLÓWNY KSIĘGOWY
Banku Spółdzielczego

Ewa Charyton

(imię, nazwisko i podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych)

PREZES ZARZĄDU BS

Stanisław Bachurek

WICEPREZES ZARZĄDU BS

Ewa Maria Zajkowska

Zarząd Banku Spółdzielczego w Brańsku

Prezes Zarządu STANISŁAW BACHUREK

Wiceprezes Zarządu EWA MARIA ZAJKOWSKA

Wiceprezes Zarządu ANDRZEJ PORZEZIŃSKI

WICEPREZES ZARZĄDU BS

Andrzej Porzeziński

Brańsk, dnia 28.02.2020 r.

(miejsce i data sporządzenia) pieczęć firmowa